

Faktaark – grunddata

8. oktober 2012

Hvad er grunddata?

Grunddata er fundamentale oplysninger, som indgår i myndighedernes daglige sagsbehandling. Grunddata er særligt vigtige data, fordi de bruges igen og igen på tværs af hele den offentlige sektor. Det kan være oplysninger om personer (fx CPR-nr.), virksomheder (fx CVR-numre), adresser, ejendomme (fx matrikelnumre) og geografi (fx digitale landkort og valgdistrikter) mv. Grunddata kan indeholde personoplysninger, der er og vil være beskyttet af persondataloven.

Hvad bruges grunddata til?

Grunddata er fundamentet for, at myndighederne kan varetage deres opgaver korrekt. Ikke mindst fordi stadigt flere opgaver skal løses digitalt og på tværs af enheder, forvaltninger og sektorer. Offentlige myndigheder bruger grunddata til mange forskellige opgaver: opkrævning af ejendomsskat, udbetaling af sociale ydelser, planlægning af klimatilpasningsindsatser, i beredskabets arbejde mv.

Hvad handler grunddata-indsatsen om?

Grunddata skal være den offentlige sektors fælles forvaltningsgrundlag af høj kvalitet, der effektivt opdateres ét sted og anvendes af myndigheder, borgere og private virksomheder. Fra 2013-16 vil indsatsen i hovedtræk omhandle flg.:

1. Grunddata gøres frit tilgængelige for alle
Både borgere, offentlige myndigheder og private virksomheder vil fra 1. januar 2013 få fri adgang til at hente og bruge grunddata fra en række registre (inden for rammerne af persondataloven).
2. I alt ni registre vil blive forbedret og udbygget frem mod 2015:
CVR, Selskabsregisteret, Matriklen, BBR, Danmarks Administrative Geografiske Inddeling, Danmarks Højdemodel samt Stednavne- og Stamoplysningsregisteret. Desuden vil landkortdata også indgå som grunddata, og et helt nyt register, Ejerfortegnelsen, vil blive oprettet.

Hvad er fordelene ved frit tilgængelige og forbedrede grunddata?

Frie og forbedrede grunddata vil skabe værdi for hele samfundet:

- *Myndighedernes* forvaltning moderniseres
 - Færre udgifter til administration og køb af data fra andre myndigheder
 - Effektiviseringsgevinster på ca. 260 mio. kr. årligt fra 2020
- *Virksomhederne* vil opleve mindre bøvl og flere muligheder for vækst
 - Færre udgifter til at købe data fra myndighederne
 - Bedre muligheder for at udvikle nye digitale ydelser og produkter
- *Borgerne* vil opleve bedre offentlig service
 - Færre indberetninger, når bl.a. blanketter i digitale selvbetjeningsløsninger automatisk udfyldes med relevante og fuldt opdaterede grunddata.

Hvad sker der rent teknisk?

- Grunddata i alle registre vil blive harmoniseret og få samme tekniske format. Det vil gøre det muligt at kombinere data i forskellige registre.
- Der tilføjes flere oplysninger til grunddataregistrene, så de bedre understøtter de offentlige forvaltningsgange.
- Der etableres en fælles infrastruktur til stabil og effektiv distribution af offentlige data. Grunddata distribueres via en fællesoffentlig teknisk løsning, Datafordeleren. Det gør administrationen af grunddataregistrene nemmere og mere effektiv.

Hvordan administreres grunddata i dag?

Både myndigheder og virksomheder bruger hvert år mange penge på at købe og administrere grunddata. Hvis rettighederne til de offentlige data er for uigennemskuelige eller ufleksible, vælger nogle myndigheder i stedet at indsamle oplysningerne selv. Denne dobbeltregistrering er ineffektiv, dyr og giver risiko for fejl, fordi oplysninger ikke nødvendigvis opdateres alle steder. Også private virksomheder har brug for grunddata i deres forretning eller til videreudvikling og salg af deres produkter, og de må derfor købe oplysninger fra de offentlige myndigheder.

Økonomiske gevinster ved frie grunddata

Når indsatsen er helt indfaset i 2020, er det forventningen, at det offentlige årligt vil spare ca. en kvart milliard kroner som følge af færre udgifter til administration.

Nettoeffekt, mio. kr.	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ministerierne	-108	-81	-50	-26	3	9	29	42
Kommunerne	-24	24	79	143	165	169	174	175
Regionerne	1	11	23	33	43	43	43	43
Samlet effekt for det offentlige	-131	-45	52	149	211	221	246	260

For den private sektor er det vurderingen, at initiativet kan skabe gevinster for op mod en halv milliard kroner. Virksomhederne skal fremover ikke længere indberette de samme oplysninger til det offentlige flere gange eller bruge ressourcer på køb af offentlige data. Dertil kommer et betydeligt vækst- og innovationspotentiale, når virksomheder nemt og billigt kan afprøve en ide, hvor de 'forædler' det digitale råstof, som frie offentlige data er, til nye produkter. Bl.a. ejendoms- og forsikringsbranchen, den finansielle sektor, teleselskaber, gps-producenter og iværksættere forventes at være blandt dem, der vil få glæde af bedre og frie grunddata.

Selv om grunddata stilles frit til rådighed for alle, koster det selvfølgelig fortsat de offentlige myndigheder resurser at producere, vedligeholde og kvalitetssikre grunddata. Derfor omlægges finansieringen af grunddata, således at myndighederne giver et bidrag til grunddata via deres bevilling eller bloktilskud. Indsatsen omkring gode grunddata til alle er en del af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-15, aftalt mellem regeringen, KL og Danske Regioner.